TIESAS SPRIEDUMS (virspalāta)

2009. gada 10. martā *

Lieta C-345/06

par lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu atbilstoši EKL 234. pantam, ko *Unabhängiger Verwaltungssenat im Land Niederösterreich* (Austrija) iesniedza ar lēmumu, kas pieņemts 2006. gada 26. jūlijā un kas Tiesā reģistrēts 2006. gada 10. augustā, tiesvedībā

Gottfried Heinrich.

TIESA (virspalāta)

šādā sastāvā: priekšsēdētājs V. Skouris [*V. Skouris*], palātu priekšsēdētāji P. Janns [*P. Jann*], K. V. A. Timmermanss [*C. W. A. Timmermans*] (referents), A. Ross [*A. Rosas*], K. Lēnartss [*K. Lenaerts*] un M. Ilešičs [*M. Ilešič*], tiesneši A. Ticano [*A. Tizzano*], H. N. Kunja Rodrigess [*J. N. Cunha Rodrigues*], R. Silva de Lapuerta [*R. Silva de Lapuerta*], J. Malenovskis [*J. Malenovský*], J. Klučka [*J. Klučka*], A. Arabadžijevs [*A. Arabadjiev*] un K. Toadere [*C. Toader*],

ģenerāladvokāte E. Šarpstone [*E. Sharpston*],
sekretārs J. Svēdenborgs [*J. Swedenborg*], administrators,

* Tiesvedības valoda — vācu.

ņemot vērā rakstveida procesu un 2007. gada 13. novembra tiesas sēdi,

ņemot vērā apsvērumus, ko sniedza:

— Austrijas valdības vārdā — G. Eberhards [*G. Eberhard*], pārstāvis,

— Čehijas valdības vārdā — T. Bočeks [*T. Boček*] un M. Smoleks [*M. Smolek*], pārstāvji,

— Dānijas valdības vārdā — B. Veisa Foga [*B. Weis Fogh*], pārstāve,

— Vācijas valdības vārdā — M. Lumma [*M. Lumma*] un K. Šulce-Bāra [*C. Schulze-Bahr*], pārstāvji,

— Grieķijas valdības vārdā — G. Aleksaki [*G. Alexaki*] un M. Tasopulu [*M. Tassopoulou*], pārstāves,

— Francijas valdības vārdā — Ž. de Bergess [*G. de Bergues*] un A. L. Āre [*A'L. Hare*], pārstāvji,

— Ungārijas valdības vārdā — J. Fazekaša [*J. Fazekas*], pārstāve,

— Polijas valdības vārdā — E. Osņecka-Tamecka [*E. Ośniecka-Tamecka*] un M. Kapko [*M. Kapko*], pārstāves,

— Somijas valdības vārdā — E. Biglina [*E. Bygglin*] un J. Heliskoski [*J. Heliskoski*], pārstāvji,

— Zviedrijas valdības vārdā — A. Falka [*A. Falk*], pārstāve,

— Apvienotās Karalistes vārdā — K. Gibsa [*C. Gibbs*] un J. Stratforda [*J. Stratford*], pārstāves,

— Eiropas Parlamenta vārdā — K. Bredlija [*K. Bradley*] un U. Rēslains [*U. Rösslein*], pārstāvji,

— Eiropas Savienības Padomes vārdā — M. Bauers [*M. Bauer*] un E. Karlsone [*E. Karlsson*], pārstāvji,

— Eiropas Kopienu Komisijas vārdā — K. Lādenburgers [*C. Ladenburger*] un R. Vidāls Puī [*R. Vidal Puig*], pārstāvji,

noklausījusies ģenerāladvokātes secinājumus 2008. gada 10. aprīļa tiesas sēdē,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

1 Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir par, pirmkārt, Eiropas Parlamenta un Padomes 2001. gada 30. maija Regulas (EK) Nr. 1049/2001 par publisku piekļuvi Eiropas Parlamenta, Padomes un Komisijas dokumentiem (OV L 145, 43. lpp.) 2. panta 3. punkta interpretāciju un, otrkārt, par EKL 254. panta 2. punkta interpretāciju saistībā ar Kopienu tiesisko regulējumu civilās aviācijas drošības jomā.

2 Šis lūgums ir iesniegts tiesvedības ietvaros, kurā G. Heinrihs [*G. Heinrich*] iesniedza prasību pret Austrijas valsts iestādēm pēc tam, kad tās bija liegušas viņam iekāpšanu lidmašīnā, pamatojoties uz to, ka viņš rokas bagāžā pārvadāja tenisa raketes, ko šīs iestādes uzskatīja par priekšmetiem, kas ir aizliegti saskaņā ar regulas civilās aviācijas drošības jomā nepublicētu pielikumu.

Atbilstošās tiesību normas

Kopienu tiesiskais regulējums par piekļuvi dokumentiem

3 Regulas Nr. 1049/2001 2. panta 1. punktā ir noteikts, ka ikvienam Savienības pilsonim ir tiesības piekļūt iestāžu dokumentiem, ievērojot šajā regulā noteiktos principus, nosacījumus un ierobežojumus.

4 Minētās regulas 2. panta 3. punktā ir precizēts, ka tas "attiecas uz visiem iestādes dokumentiem, tātad uz dokumentiem, ko tā ir izdevusi, saņēmusi vai kuri ir tās rīcībā un skar jebkuru darbības jomu Eiropas Savienībā".

5 Regulas Nr. 1049/2001 3. panta a) punktā jēdziens "dokuments" tiek definēts kā "jebkura satura informācija neatkarīgi no tās pasniegšanas veida (uz papīra, elektroniskā formā vai skaņu, vizuālie un audiovizuālie ieraksti), kas skar iestādes politiku, darbību un lēmumus".

Kopienu tiesiskais regulējums par civilās aviācijas drošību

6 Eiropas Parlamenta un Padomes 2002. gada 16. decembra Regula (EK) Nr. 2320/2002 ievieš kopīgus noteikumus civilās aviācijas drošības jomā (OV L 355, 1. lpp.).

7 Saskaņā ar šīs regulas 1. panta 1. punktu tās galvenais mērķis ir izveidot un īstenot atbilstīgus Kopienas pasākumus, lai civilajā aviācijā nepieļautu nelikumīgu iejaukšanos.

8 Regulas Nr. 2320/2002 4. panta 1. un 2. punktā ir noteikts:

"1. Aviācijas drošības pasākumu kopīgo pamatstandartu pamatā ir Eiropas Civilās aviācijas konferences (ECAC) 30. dokumenta ieteikumi, un tie ir noteikti pielikumā.

2. Pasākumus, kas vajadzīgi, lai īstenotu un tehniski pielāgotu šos kopīgos pamatstandartus, pieņem saskaņā ar 9. panta 2. punktā minēto procedūru, pienācīgi ņemot vērā dažādos darbības veidus un ar tiem saistītu pasākumu risku, kas attiecas uz:

a) darbības efektivitātes kritērijiem un ierīču pieņemšanas testiem;

b) sīki izstrādātu procedūru aprakstu, kurā iekļauta slepena informācija;

c) sīki izstrādātiem kritērijiem attiecībā uz atbrīvojumu no drošības pasākumiem."

9 Regulas Nr. 2320/2002 6. pantā ir noteikts:

"Dalībvalstis, nepārkāpjot Kopienas tiesību aktus, var piemērot pasākumus, kas ir stingrāki par šajā regulā noteiktajiem. Cik vien iespējams drīz pēc pasākumu piemērošanas dalībvalstis informē Komisiju par šo pasākumu būtību."

10 Regulas Nr. 2320/2002 8. panta 1. punkts attiecībā uz informācijas izplatīšanu nosaka:

"1. Neskarot [..] Regulā (EK) Nr. 1049/2001 noteiktās tiesības piekļūt dokumentiem [..],

a) pasākumi, kas attiecas uz:

i) darbības efektivitātes kritērijiem un ierīču pieņemšanas testiem,

ii) sīki izstrādātu procedūru aprakstu, kurā iekļauta slepena informācija,

iii) sīki izstrādātiem kritērijiem atbrīvošanai no drošības pasākumiem,

kas minēti 4. panta 2. punktā;

[..]

c) [..] ir slepeni un nav publicējami. Tie ir pieejami tikai 5. panta 2. punktā minētajām iestādēm, kuras saskaņā ar piemērojamajiem valsts noteikumiem par slepenas informācijas izplatīšanu tos nodod tikai tām ieinteresētajām personām, kurām attiecīgā informācija ir nepieciešama."

11 Pielikuma 4.1. un 4.3. punktā, uz kuriem ir atsauce Regulas Nr. 2320/2002 4. panta 1. punktā, ir ietvertas pamatnormas par izlidojošo pasažieru un viņu rokas bagāžas pārmeklēšanu. Šo tiesību normu mērķis ir nepieļaut aizliegtu priekšmetu ienešanu ierobežotas piekļuves drošības zonās vai gaisa kuģos.

12 Saskaņā ar minētā 4.3. punkta 1. apakšpunktu "pārmeklē visu izlidojošo pasažieru [..] rokas bagāžu pirms viņu ielaišanas ierobežotas piekļuves drošības zonās un [vai] gaisa kuģī. Pasažierim jānodod aizliegtie priekšmeti; pretējā gadījumā viņam liedz ieiet ierobežotas piekļuves drošības zonā vai gaisa kuģī. [..]"

13 "Aizliegta priekšmeta" jēdziens Regulas Nr. 2320/2002 pielikuma 1.18. punktā ir definēts kā "priekšmets, ko var izmantot, lai izdarītu nelikumīgu iejaukšanos, un kas nav pienācīgi deklarēts, un kam nav piemēroti attiecīgie normatīvie akti". Šo aizliegto priekšmetu orientējošs saraksts ir iekļauts šī pielikuma pielikumā, kas sniedz aizliegto priekšmetu klasifikācijas vadlīnijas. Minētā pielikuma iii) punktā ir minēta kategorija: "Sitamie ieroči: steki, nūjas, beisbola nūjas vai tamlīdzīgi rīki".

14 Regulas Nr. 2320/2002 un it īpaši tās 4. panta 2. punkta ieviešana ir regulēta ar Komisijas 2003. gada 4. aprīļa Regulu (EK) Nr. 622/2003, ar ko nosaka pasākumus kopēju pamatstandartu īstenošanai aviācijas drošības jomā (OV L 89, 9. lpp.), kas grozīta ar Komisijas 2004. gada 15. janvāra Regulu (EK) Nr. 68/2004 (OV L 10, 14. lpp.; turpmāk tekstā — "Regula Nr. 622/2003").

15 Regulas Nr. 622/2003 pirmajos divos apsvērumos ir noteikts:

"1) Komisijai jāpieņem pasākumi par kopēju pamatstandartu ieviešanu aviācijas drošības jomā visā Eiropas Savienībā. Šim nolūkam vispiemērotākais instruments ir regula.

2) Atbilstoši Regulai (EK) Nr. 2320/2002 un lai novērstu nelikumīgas darbības, šīs regulas pielikumā noteiktajiem pasākumiem jābūt slepeniem un tie nedrīkst tikt publicēti."

16 Regulas Nr. 622/2003 3. pantā ar nosaukumu "Konfidencialitāte" ir norādīts, ka attiecīgie pasākumi ir norādīti pielikumā un ka "šie pasākumi ir slepeni un tie nav publicējami. Tie ir pieejami tikai tām personām, kuras ir attiecīgi pilnvarojusi dalībvalsts vai Komisija".

17 Regulas Nr. 68/2004 1. pants apliecina minētajā pielikumā ietverto specifikāciju konfidencialitāti.

18 Regulas Nr. 68/2004 otrajā, trešajā un ceturtajā apsvērumā ir noteikts:

"(2) Atbilstoši Regulai (EK) Nr. 2320/2002 un lai novērstu nelikumīgas darbības, Regulas (EK) Nr. 622/2003 pielikumā noteiktajiem pasākumiem ir jābūt slepeniem un tie nedrīkst tikt publicēti. Šo pašu noteikumu piemēro visiem tiesību aktiem, ar kuriem izdara grozījumus.

(3) Tomēr ir nepieciešams saskaņots, sabiedrībai pieejams saraksts, kurā atsevišķi ir norādīti tie priekšmeti, kurus pasažieriem ir aizliegts pārvadāt ierobežotas piekļuves zonā un gaisa kuģa salonā, un tie priekšmeti, kurus ir aizliegts pārvadāt gaisa kuģa reģistrētajā bagāžā.

(4) Tiek atzīts, ka šāds saraksts nekad nevarēs būt izsmeļošs. Tāpēc attiecīgajai iestādei ir jādod tiesības aizliegt pārvadāt arī tādus priekšmetus, kas nav sarakstā. Pirms reģistrācijas un tās laikā pasažieri ir skaidri jāinformē par visiem aizliegtajiem priekšmetiem." [Neoficiāls tulkojums]

Pamata prāva un prejudiciālie jautājumi

19 2005. gada 25. septembrī prasītājs pamata lietā izgāja Vīnes *Schwechat* lidostas drošības pārbaudi. Šīs pārbaudes laikā tika atklāts, ka viņš rokas bagāžā pārvadā tenisa raketes. Tā kā valsts iestādes uzskatīja, ka šīs raketes ir uzskatāmas par Regulas Nr. 2320/2002 pielikuma 4.1. un 4.3. punktā norādītajiem aizliegtajiem priekšmetiem, kuri ir uzskaitīti Regulas Nr. 622/2003 pielikumā, prasītājam tika liegts iziet drošības pārbaudi. Kad prasītājs tomēr iekļuva lidmašīnā ar tenisa raketēm rokas bagāžā, viņam tika pieprasīts atstāt lidmašīnu.

20 No pamata lietas materiāliem izriet, ka, iesniedzot prasību valsts tiesā, prasītājs vēlējās, lai pret viņu vērstie pasākumi tiktu atzīti par prettiesiskiem.

21 Izskatot šo prasības pieteikumu, *Unabhängiger Verwaltungssenat im Land Niederösterreich* [Lejasaustrijas Neatkarīgais administratīvais senāts] uzskatīja, ka Regulas Nr. 622/2003 saturs nav adresēts vienīgi valsts iestādēm, bet arī indivīdiem. Tomēr ir jānorāda, ka indivīdi nevar ievērot šo regulu, kuras pielikums nav publicēts *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

22 Iesniedzējtiesa uzskata, ka uzvedības noteikumu, kuru ievērošana tiek prasīta no tiesību subjektiem, nepaziņošana ir uzskatāma par tik smagu viselementārāko tiesiskas valsts principu, kuri ir jāievēro arī Eiropas Kopienai, pārkāpumu, ka regulas vai regulas daļas, kuras pretēji EKL 254. panta 1. un 2. punkta norādījumiem nav publicētas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*, juridiski ir spēkā neesošas un līdz ar to tām nevar būt saistošs spēks.

23 Līdz ar to iesniedzējtiesa uzskata, ka tā rezultātā iespēja ierobežot Eiropas Savienības pilsoņa tiesības "piekļūt Kopienu iestāžu dokumentiem" Regulas Nr. 1049/2001 izpratnē, ko Komisija acīmredzot vēlētos izmantot šajā gadījumā, nevar attiekties uz tiesību aktiem, kas personai ir juridiski saistoši un kas šī iemesla dēļ ir jāpublicē *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

24 Šādos apstākļos *Unabhängiger Verwaltungssenat im Land Niederösterreich* nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai divus prejudiciālos jautājumus:

"1) Vai par dokumentiem [Regulas Nr. 1049/2001] 2. panta 3. punkta izpratnē ir jāuzskata arī akti, kuri saskaņā ar EKL 254. pantu ir jāpublicē *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*?

2) Vai regulas vai to daļas ir saistošas, ja pretēji EKL 254. panta 2. punkta prasībām tās nav publicētas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*?"

Par prejudiciālajiem jautājumiem

Par pieņemamību

25 Vācijas, Francijas un Apvienotās Karalistes valdības uzskata, ka lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu esot nepieņemams, pamatojoties uz to, ka lēmumā uzdot prejudiciālu jautājumu neesot precizēti nedz apstākļi, kādos Heinrihs ir vērsies iesniedzējtiesā, nedz tiesvedības priekšmets. Tā kā nav pietiekami skaidrs prejudiciālo jautājumu faktiskais un juridiskais konteksts, neesot iespējams noteikt, vai tie objektīvi ir nepieciešami pamata lietas izskatīšanai.

26 Turklāt divas no šīm valdībām pauž šaubas par uzdoto jautājumu nepieciešamību lietas izskatīšanai.

27 Vācijas valdība uzskata, ka apstrīdēto sankciju juridiskais pamats esot jāmeklē Austrijas tiesībās, nevis iesniedzējtiesas minētajās regulās. Iesniedzējtiesa neesot izskaidrojusi, kā šo regulu pasludināšana par spēkā neesošām varētu ietekmēt Austrijas tiesību normu civilās aviācijas drošības jomā spēkā esamību.

28 Francijas valdība uzskata, ka pirmais jautājums katrā ziņā esot nepieņemams, jo valsts tiesām nav nekādas kompetences attiecībā uz Regulā Nr. 1049/2001 noteiktajiem dokumentu piekļuves pieprasījumiem. Otrais jautājums ir nepieņemams, jo, pat ja Regulas Nr. 622/2003 pielikumā ietvertais saraksts nav spēkā attiecībā uz indivīdiem, Austrijas valsts iestādēm tomēr esot kompetence aizliegt noteiktu priekšmetu ienešanu gaisa kuģī.

29 Lai arī Zviedrijas valdība tieši neapstrīd lūguma pieņemamību, tā norāda uz grūtībām izvērtēt jautājumu, vai Regulas Nr. 622/2003 pielikuma nepublicēšanai būtu jebkāda tieša saistība ar prasītāja iespēju uzzināt par saviem pienākumiem, jo iesniedzējtiesas lēmumā neesot norādītas nedz prasītāja prasības, nedz iespējamās juridiskās sekas.

30 Vispirms jāatgādina, ka saskaņā ar pastāvīgo judikatūru, lai valsts tiesai sniegtu lietderīgu Kopienu tiesību interpretāciju, valsts tiesai jānorāda faktiskie apstākļi un atbilstošais tiesiskais regulējums, kas veido kontekstu tās uzdotajiem jautājumiem, vai vismaz jāpaskaidro faktiskie pieņēmumi, uz kuriem šie jautājumi ir balstīti (it īpaši skat. 2006. gada 23. marta spriedumu lietā C-237/04 *Enirisorse*, Krājums, I-2843. lpp., 17. punkts un tajā minētā judikatūra).

31 Tādējādi informācijai, kas ir ietverta iesniedzējtiesas lēmumā, ir ne tikai jāļauj Tiesai sniegt lietderīgas atbildes, bet arī jādod iespēja dalībvalstu valdībām, kā arī citām ieinteresētajām personām sniegt apsvērumus atbilstoši Tiesas Statūtu 23. pantam. Tiesas pienākums ir nodrošināt, lai šī iespēja tiktu nodrošināta, ņemot vērā, ka atbilstoši

iepriekš minētajai normai attiecīgajām personām tiek darīti zināmi tikai iesniedzējtiesas lēmumi (it īpaši skat. iepriekš minēto spriedumu lietā *Enirisorse*, 18. punkts un tajā minētā judikatūra).

32 Šajā sakarā no pamata lietas procesa materiāliem izriet, ka Heinrihs lūdz atzīt valsts drošības darbinieku, kuri, pirmkārt, atteica viņam iziet drošības pārbaudi un, otrkārt, pēc tam, kad viņš tomēr iekļuva gaisa kuģī, lika viņam to atstāt, rīcības prettiesiskumu.

33 Iesniedzējtiesa turklāt savā lēmumā norāda, ka kompetento valsts iestāžu lēmums atteikt Heinriham iziet drošības pārbaudi ar tenisa raketēm tika pamatots ar Regulu Nr. 2320/2002 un Regulu Nr. 622/2003. Tā norāda, ka minētās regulas neattiecas vienīgi uz valsts iestādēm, bet tajās ir noteikti pienākumi arī indivīdiem. Tomēr indivīdi minētos pienākumus nevar ievērot, jo Regulas Nr. 622/2003 pielikums nav publicēts.

34 No tā izriet, ka iesniedzējtiesa ir pienācīgi noteikusi gan faktisko, gan juridisko ietvaru tās lūgumam sniegt Kopienu tiesību interpretāciju un ir iesniegusi Tiesā visu nepieciešamo informāciju, lai tā uz minēto lūgumu varētu sniegt lietderīgu atbildi.

35 Turklāt no apsvērumiem, kurus iepriekš minētās valdības un citas ieinteresētās personas ir iesniegušas, pamatojoties uz Tiesas Statūtu 23. pantu, izriet, ka iesniedzējtiesas lēmumā ietvertā informācija ir bijusi piemērota, lai tie varētu paust nostāju par minētajiem jautājumiem.

36 Attiecībā uz uzdoto jautājumu nepieciešamību ir jāatgādina pastāvīgā judikatūra, saskaņā ar kuru EKL 234. pantā noteiktās procedūras ietvaros tikai valsts tiesa, kas

izskata strīdu un kurai ir jāuzņemas atbildība par pieņemamo tiesas nolēmumu, ir tā, kas, ņemot vērā lietas īpatnības, var noteikt, cik lielā mērā prejudiciālais nolēmums ir vajadzīgs, lai šī tiesa varētu pieņemt nolēmumu, un cik atbilstīgi ir Tiesai uzdotie jautājumi. (it īpaši skat. 2007. gada 15. novembra spriedumu lietā C-162/06 *International Mail Spain*, Krājums, I-9911. lpp., 23. punkts un tajā minētā judikatūra).

37 Valsts tiesas iesniegto lūgumu Tiesa var noraidīt tikai tad, ja ir acīmredzams, ka lūgtajai Kopienu tiesību interpretācijai nav nekāda sakara ar pamata prāvas faktisko situāciju vai tās priekšmetu vai arī gadījumos, kad izvirzītā problēma ir hipotētiska (it īpaši skat. 2007. gada 8. novembra spriedumu lietā C-379/05 *Amurta*, Krājums, I-9569. lpp., 64. punkts un tajā minētā judikatūra).

38 Pirmais iesniedzējtiesas uzdotais jautājums izriet no iesniedzējtiesas veiktā konstatējuma, ka Regulas Nr. 622/2003 pielikuma nepublicēšana izriet no Regulas Nr. 2320/2002 8. panta 1. punkta, kurā ir noteikts, ka, pamatojoties uz civilās aviācijas drošības aizsardzību, noteiktu kategoriju pasākumi un informācija nav publicējama, neietekmējot Regulā Nr. 1049/2001 noteiktās publiskās piekļuves dokumentiem tiesības. Līdz ar to nevar apstrīdēt šī jautājuma, ar kuru iesniedzējtiesa būtībā pauž šaubas par iespēju, ņemot vērā Regulu Nr. 1049/2001, pamatot Kopienu tiesību aktu, kuri ir jāpublicē saskaņā ar EKL 254. pantu, nepublicēšanu, nozīmi lietas izskatīšanā.

39 Otrs jautājums attiecas uz regulu vai regulu daļu, kas nav publicētas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*, saistošo spēku un līdz ar to šajā regulā paredzēto pienākumu spēkā esamību attiecībā uz indivīdu. Ņemot vērā, ka iesniedzējtiesa ir atbildīga par tiesiskā ietvara noteikšanu, kas ir piemērojams pamata lietā, un ka tā ir noteikusi, ka Austrijas valsts iestādes ir piemērojušas attiecīgās regulas, lai pamatotu atteikumu Heinriham iziet Vīnes *Schwechat* lidostas drošības pārbaudi, nevar tikt apstrīdēta saikne starp šo jautājumu un pamata lietas priekšmetu.

40 Šādos apstākļos lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir jāuzskata par pieņemamu.

Par lietas būtību

Par otro jautājumu

41 Uzdodot otro jautājumu, kas ir jāizskata vispirms, iesniedzējtiesa būtībā vaicā Tiesai, vai Regulas Nr. 622/2003 pielikumam, kurš nav publicēts *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*, ir saistošs spēks, ciktāl tas nosaka pienākumus indivīdiem.

42 Vispirms ir jāatgādina, ka saskaņā ar EKL 254. panta 2. punktu Padomes un Komisijas regulas ir jāpublicē *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* un tās stājas spēkā tajās norādītajā dienā vai, ja tā nav norādīta, divdesmitajā dienā pēc to publicēšanas. No pašas šī panta tiesību normu redakcijas izriet, ka Kopienu regula nevar radīt juridiskas sekas pirms tās publikācijas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* (skat. 2007. gada 11. decembra spriedumu lietā C-161/06 *Skoma-Lux*, Krājums, I-10841. lpp., 33. punkts).

43 Turklāt Kopienu iestādes pieņemts tiesību akts nevar tikt piemērots dalībvalsts fiziskai vai juridiskai personai, pirms šīm personām nav bijusi iespēja uzzināt par šo tiesību aktu no pienācīgas izziņošanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* (iepriekš minētais spriedums lietā *Skoma-Lux*, 37. punkts).

44 Tiesiskās drošības princips prasa, lai Kopienas tiesiskais regulējums ļautu ieinteresētajām personām precīzi zināt saistību, ko tas tām nosaka, apjomu. Personām

nepārprotami jāzina savas tiesības un pienākumi un jāspēj atbilstoši rīkoties (2007. gada 21. jūnija spriedums lietā C-158/06 *ROM-projecten*, Krājums, I-5103. lpp., 25. punkts un tajā minētā judikatūra).

45 Šo principu ievērošanai ir tādas pašas sekas arī tad, ja Kopienu tiesiskais regulējums nosaka dalībvalstīm pienākumu veikt pasākumus šī regulējuma ieviešanai, nosakot pienākumus privātpersonām. Pasākumiem, kurus dalībvalstis pieņem, īstenojot Kopienu tiesības, ir jāievēro šo tiesību vispārējie principi (šajā sakarā skat. 2002. gada 20. jūnija spriedumu lietā C-313/99 *Mulligan* u.c., *Recueil*, I-5719. lpp., 35. un 36. punkts, kā arī 2007. gada 11. janvāra spriedumu lietā C-384/05 *Piek*, Krājums, I-289. lpp., 34. punkts). Līdz ar to valsts pasākumi, kuros, īstenojot Kopienu tiesisko regulējumu, ir noteikti pienākumi personām, ir jāpublicē, lai ieinteresētās personas varētu ar tiem iepazīties (šajā sakarā skat. iepriekš minēto spriedumu lietā *Mulligan* u.c., 51. un 52. punkts).

46 Turklāt šādā situācijā ieinteresētajām personām ir jābūt arī iespējai uzzināt valsts pasākumu, ar kuru tām tiek noteikti pienākumi, avotu, ņemot vērā, ka dalībvalstis šos pasākumus ir veikušas, izpildot Kopienu tiesībās paredzētu pienākumu.

47 Attiecībā uz Kopienu regulām vēl jo vairāk ir nepieciešams, lai ieinteresētās personas vajadzības gadījumā varētu valsts tiesām lūgt pārbaudīt valsts pasākumu, kas ir pieņemti Kopienu regulas īstenošanai, atbilstību šai regulai (šajā sakarā skat. 1979. gada 27. septembra spriedumu lietā 230/78 *Eridania-Zuccherifici nazionali* un *Società italiana per l'industria degli zuccheri*, *Recueil*, 2749. lpp., 34. punkts). Tādējādi šādā gadījumā ir jāpublicē ne tikai attiecīgais valsts tiesiskais regulējums, bet arī Kopienu tiesiskais regulējums, kas dalībvalstīm nosaka pienākumu veikt pasākumus, paredzot pienākumus personām.

48 Attiecībā uz aizliegto priekšmetu sarakstu ir jāpārbauda, vai pamata lietā piemērojamā attiecīgā Kopienu tiesiskā regulējuma, kurš nav publicēts, proti, Regulas Nr. 622/2003 pielikums, mērķis varēja būt pienākumu noteikšana personām.

49 Saskaņā ar Regulas Nr. 2320/2002 1. pantu tās pamatmērķis ir izveidot un īstenot atbilstīgus Kopienas pasākumus, lai civilajā aviācijā nepieļautu nelikumīgu iejaukšanos. Turklāt šīs regulas mērķis ir radīt pamatu Konvencijas par starptautisko civilo aviāciju, kas parakstīta Čikāgā 1944. gada 7. decembrī, un it īpaši tās 17. pielikuma, kurā ir paredzētas obligātās normas civilās aviācijas drošības nodrošināšanai, attiecīgo noteikumu vienotai interpretācijai. Šo mērķu sasniegšanai ir jāizmanto šādi līdzekļi — pirmkārt, ir jāizstrādā kopīgi pamatstandarti aviācijas drošības pasākumiem un, otrkārt, ir jāizveido piemērots normu ievērošanas uzraudzības mehānisms.

50 Saskaņā ar Regulas Nr. 2320/2002 4. panta 1. punktu minēto kopīgo pamatstandartu pamatā ir Eiropas Civilās aviācijas konferences 30. dokumenta ieteikumi, kas ir noteikti minētās regulas pielikumā. Izņemot nodaļu, kas attiecas uz definīcijām, minētajā pielikumā ir paredzēti drošības, kontroles un pārbaudes pasākumi, kas attiecas uz pasažieriem un rokas bagāžu.

51 No minētā pielikuma 4.1. un 4.3. punkta izriet, ka tiek pārmeklēti visi izlidojošie pasažieri, kā arī to rokas bagāža, lai nepieļautu aizliegtu priekšmetu ienešanu ierobežotas piekļuves drošības zonās vai gaisa kuģos. Pasažierim ir jānodod visi aizliegtie priekšmeti; pretējā gadījumā viņam liedz ieiet ierobežotas piekļuves drošības zonā vai gaisa kuģī. Šo priekšmetu orientējošs saraksts ir ietverts minētā pielikuma pielikumā. Pat ja šīs tiesību normas šķietami, pirmkārt, ir adresētas dalībvalstu kompetentajām iestādēm, nevar tikt apstrīdēts, ka to mērķis katrā ziņā ir noteikt pienākumus personām.

52 Ar Regulas Nr. 2320/2002 4. panta 2. punktu Komisijai tiek piešķirta kompetence saskaņā ar šīs regulas 9. pantā noteikto procedūru veikt pasākumus, kas vajadzīgi, lai īstenotu un tehniski pielāgotu šī sprieduma 49. punktā minētos pamatstandartus.

53 Īstenojot šo kompetenci, Komisija pieņēma Regulu Nr. 622/2003, ar ko nosaka vajadzīgos pasākumus kopējo civilās aviācijas drošības noteikumu īstenošanai un tehniskai pielāgošanai. Šie pasākumi ir norādīti šīs regulas pielikumā un nav publicēti. Šis pielikums tika grozīts atbilstoši Regulas Nr. 68/2004 pielikumam, un arī šis pielikums nav ticis publicēts.

54 No iepriekš minētā izriet, ka nevar tikt noliegts, ka Regulā Nr. 622/2003 paredzētie pasākumi attiecas arī uz Regulas Nr. 2320/2002 pielikuma papildpielikumā ietverto aizliegto priekšmetu sarakstu.

55 Šajā sakarā vismaz par norādi tam kalpo fakts, ka Regulas Nr. 68/2004 trešajā apsvērumā ir norādīts, ka ir nepieciešams saskaņots, sabiedrībai pieejams saraksts, kas atsevišķi norāda tos priekšmetus, kurus pasažieriem ir aizliegts pārvadāt ierobežotas piekļuves zonā un gaisa kuģa salonā. Šajā Regulas Nr. 68/2004 apsvērumā norādītā nepieciešamība izveidot saskaņotu sarakstu norāda uz to, ka acīmredzot tika veikti grozījumi Regulas Nr. 2320/2002 pielikumā ietvertajā sarakstā.

56 Turklāt, ja tā tas ir, jānorāda uz acīmredzamām pretrunām Komisijas izpildes regulējumā šajā sakarā, jo tajā, pirmkārt, ir norādīta nepieciešamība saglabāt pasākumu saistībā ar aizliegtiem priekšmetiem slepenību un, otrkārt, tiek apliecināta nepieciešamība izstrādāt šo priekšmetu saskaņotu sarakstu, kurš būtu pieejams sabiedrībai.

57 Katrā ziņā iepriekš minētie iespējamie grozījumi Regulas Nr. 2320/2002 pielikumā ietvertajā sarakstā nav publicēti *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

58 Jānorāda arī, ka Regulas Nr. 2320/2002 8. pantā ir precīzi noteikts slepenības režīms, uzskaitot pasākumu un informācijas kategorijas, kas tiek kvalificētas kā slepenas un nav publicējamas. Kā Komisija pati atzina tiesas sēdes laikā, atbildot uz Tiesas uzdoto jautājumu, jāsecina, ka priekšmetu, kuri ir aizliegti ierobežotas piekļuves drošības zonās vai gaisa kuģos, saraksts neietilpst nevienā no šīm kategorijām. Līdz ar to šis saraksts neietilpst nevienā no Regulas Nr. 2320/2002 8. pantā noteiktajiem slepenības režīmiem, ko turklāt apstiprina fakts, ka šo priekšmetu orientējošs saraksts, kas ir ietverts minētās regulas pielikuma pielikumā, bez jebkādiem ierobežojumiem bija publicēts *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

59 Līdz ar to Regula Nr. 2320/2002, bet precīzāk — tās 4. panta 2. punkts, nesniedz nekādu juridisku pamatu, kas ļautu Komisijai, īstenojot tās izpildes kompetenci, kura tai ir piešķirta saskaņā ar šo regulu, piemērot šīs regulas 8. pantā norādīto slepenības režīmu Regulas Nr. 2320/2002 pielikumā ietvertā aizliegto priekšmetu saraksta pielāgošanas pasākumiem.

60 No tā izriet, ka gadījumā, ja Regulā Nr. 622/2003 patiešām būtu noteikti pielāgojumi minētajam aizliegto priekšmetu sarakstam, kas ir premisa, uz kuru ir pamatojusies iesniedzējtiesa, šī regula noteikti būtu spēkā neesoša.

61 Turklāt, neesot nepieciešamībai atbildēt uz jautājumu, vai saskaņā ar EKL 254. panta 1. un 2. punktu noteiktam pienākumam publicēt regulu var tikt piemēroti izņēmumi, šādi pielāgošanas pasākumi tiktāl, ciktāl to nolūks ir noteikt pienākumus personām, katrā ziņā ir jāpublicē *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*. Jautājumam, vai ar šiem pasākumiem un attiecīgajiem noteikumiem tieši tiek noteikti pienākumi personām vai

arī tiek noteikts pienākums to darīt dalībvalstij, šajā sakarā nav nozīmes, kā tas izriet no šī sprieduma 42.–47. punkta. Abos gadījumos ir obligāta to publikācija *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

62 No tā izriet, ka, tā kā Regulas Nr. 622/2003 pielikums nebija publicēts *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*, aizliegto priekšmetu saraksta pielāgošanas pasākumi, ciktāl tie ir noteikti šajā pielikumā, nevar tikt piemēroti attiecībā uz personām.

63 Līdz ar to uz otro jautājumu jāatbild, ka Regulas Nr. 622/2003 pielikumam, kurš nav publicēts *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*, ciktāl tā nolūks ir noteikt pienākumus personām, nav saistoša spēka.

Sprieduma iedarbības ierobežošana laikā

64 Gadījumā, ja Tiesa atzītu, ka Regula Nr. 622/2003 ir spēkā neesoša, Austrijas un Polijas, kā arī Apvienotās Karalistes valdība lūdz, lai, piemērojot EKL 231. panta otro daļu, visi pasākumi, kas ir ietverti šīs regulas pielikumā, kā arī pasākumi, kas ir tikuši veikti saskaņā ar minēto regulu, tiktu uzskatīti par galīgiem līdz brīdim, kad Komisija pieņems jaunus pasākumus.

65 Šajā sakarā vispirms ir jānorāda, ka šajā spriedumā Tiesa Regulu Nr. 622/2003 nepasludina par pilnībā vai daļēji spēkā neesošu.

66 Jāpiebilst, ka Regulas Nr. 622/2003 pielikuma saistošā spēka neesamības atzīšana, ciktāl šī pielikuma mērķis ir noteikt pienākumus indivīdiem, neietekmē pienākumus, kas dalībvalstīm civilās aviācijas drošības jomā ir noteikti saskaņā ar Regulu Nr. 2320/2002, īpaši tos, kas attiecas uz to, lai tiktu novērsta aizliegtu priekšmetu ienešana lidostu drošības zonās un gaisa kuģos.

67 Turklāt Regulas Nr. 2320/2002 pielikuma papildpielikumā ietvertās vadlīnijas šajā sakarā sniedz detalizētas norādes, lai valsts iestādes varētu nodrošināt civilās aviācijas drošību atbilstoši Regulas Nr. 2320/2002 mērķiem.

68 Visbeidzot, ja, gaidot, kamēr Komisija pieņems, iespējams, nepieciešamos pasākumus, kas radītu šim pielikumam saistošu spēku attiecībā uz indivīdiem, tiktu atļauts turpināties Regulas Nr. 622/2003 pielikuma iedarbībai, tas būtu pretrunā tiesiskās drošības principam, ciktāl šī pielikuma mērķis ir noteikt pienākumus personām.

69 Šādos apstākļos nav pamata ierobežot šī sprieduma iedarbību laikā.

Par pirmo jautājumu

70 Ņemot vērā uz otro jautājumu sniegto atbildi, nav jāatbild uz pirmo jautājumu.

Par tiesāšanās izdevumiem

71 Attiecībā uz pamata lietas dalībniekiem šī tiesvedība ir stadija procesā, kuru izskata iesniedzējtiesa, un tā lemj par tiesāšanās izdevumiem. Tiesāšanās izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsvērumus Tiesai, un kas nav minēto lietas dalībnieku tiesāšanās izdevumi, nav atlīdzināmi.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (virspalāta) nospriež:

Komisijas 2003. gada 4. aprīļa Regulas (EK) Nr. 622/2003, ar kuru nosaka pasākumus kopēju pamatstandartu īstenošanai aviācijas drošības jomā, kas grozīta ar Komisijas 2004. gada 15. janvāra Regulu (EK) Nr. 68/2004, pielikumam, kurš nav publicēts *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*, ciktāl tā nolūks ir noteikt pienākumus personām, nav saistoša spēka.

[Paraksti]